

ΘΕΑΤΡΙΚΑ

Ο «Γποψήφιος» του γηραιού Κερκυραίου μουσικοδιδάσκαλου έπέτυχε κατά τὴν πρώτην παρουσίασιν τῆς ὑποψηφιότητος αύτοῦ ἐν τῷ ἀθηναϊκῷ θεάτρῳ διὰ καταπληκτικῆς πλειοφυρίας ἢ ἀκριβέστερον διὰ παμψηφίας. Καὶ οὕτως ἀνεκηρύχθη, ἀν οὐχὶ βουλευτής, ως ηὔχετο ἀπὸ τῆς σκηνῆς ἐκθέτων πρὸς τοὺς ἐκλογεῖς τὸ πρόγραμμά του, ἀλλὰ καὶ τι καλλίτερον ἀνεκρυρύχθη... τὸ πρώτον ἐλληνικὸν μελόδραμα, ὅπερ ἀνεβιβάσθη ἐπὶ τῆς ἐλληνικῆς σκηνῆς, καὶ ἀνεβιβάσθη ἐτιμήθη καὶ ὑπὸ πολλοῦ καὶ ὑπὲκλεκτοῦ κόσμου, καὶ τιμηθὲν ἡκούσθη μετ' ἀδικπτώτου προσογῆς, καὶ ἀκούσθη προσκαλεσεν ἀφ' ἐνὸς μὲν τὰ φρενητιώδη χειροκροτήματα τοῦ κοινοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὰς φρενητιώδεις ἐμφανίσεις τοῦ κ. Ξύντα ἐπὶ τῆς σκηνῆς.

*

Ο «Γποψήφιος» τοῦ κ. Ξύντα είναι κατὰ τὴν ἐντύπωσιν τῶν πολλῶν καὶ κατὰ τὴν ὄμοιογίαν τῶν ὀλίγων, ἀξιόλογον ἔργον, μελωδικὸν καὶ εὐστροφόν, ἀρμονικόν διακυμασινόμενον μεταξὺ περιπαθῶν καὶ φυιδρῶν τόνων. Αἱ ἐν αὐτῷ ἐρωτικαὶ δυωδίαι, χορικά τινας ἀσυκταὶ καὶ τινες κωμικαὶ μονωδίαι, συνοδευόμεναι ὑπὸ ἐντέχνου ὁργανικῆς ἀρμονίας, ἐκρίθησαν ως λίγην ἐπιτυχῆ δείγματα μουσικῆς δεξιότητος, ἵδιας ἐν τῇ πρώτῃ πρᾶξει. Ἐλέχθη περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἐνίστηται ἀναπολεῖ ἀγανάκτης τοῦ Ρωσίνη· ἀλλ' οἱ εἰς μουφὴν ἀπευθύνοντες τὴν διάκρισιν ταύτην λησμονοῦσιν ὅτι, ἀφ' οὐ καὶ ἡ δημιουργικωτέρα καλλιτεχνικὴ παραγωγὴ δὲν δύναται νὰ ἀποστῇ ὅλως τῆς ἐπιδράσεως τῶν ἀναμνήσεων, πολλῷ μᾶλλον τὴν ἐν λόγῳ ἐπιδράσιν θάνφιστατο ἀπόπειρα Ἐλληνος ἐν χώρᾳ, ἥτις στερομένη ἵδιας καλλιτεχνικῆς ἀτυχασφαίρας, δὲν δύναται μέχρι τινός νὰ παράσχῃ ἡ καλλιτέχνης, οἵτινες αἰσθάνονται καὶ σκέπτονται κατὰ τὴν ζένα πρότυπα μᾶλλον ἢ ἡττον δουλικῶς.

*

Ἀλλ' ἂν ἡ ἀναπόλησις τοῦ Ρωσίνη ἐν ταῖς ἀρμονικαῖς μελωδίαις τοῦ «Γποψήφιος» παρέσχεν εἰς τινας ἀφορμὴν νὰ ἐπιδείξωσι τὰς μουσικὰς τῶν γνώσεις εἰς τὸ πολὺ κοινὸν τῆς πλατείας, τῶν θεωρείων, πρὸ πάντων δὲ τοῦ ὑπερώου παρέσχεν ἀφορμὴν νὰ ἐκραγῶσιν εἰς ἐνθουσιώδεις ἐπιδοκιμασίας καὶ μονονούχη εἰς ζητωκραυγῆς. Η δημώδης χρυσιά, ἡ ἐπιχρύσια μέρη τινὰ τοῦ μελοδράματος, καὶ οἱ κρότοι τοῦ κεασούλλου, ἐκφραστικῶτατα χρησιμοποιηθέντες ἐν τῇ ἐπὶ σκηνῆς ὑποδοχῇ τοῦ «Γποψήφιος», δικαίως κατεγορήθευσαν τὸ κοινόν· ὡμεν φιλόμονος καὶ φιλόμολποι, ἀλλὰ πρὸ πάντων ὡμεν Ἐλληνες.

*

Ἀλλ' ὑπὸ ἀλλην τινὰ ἐποψιν, ἀνεξαρτήτως τῆς μουσικῆς ἰδιοφυίας τοῦ ἔργου, παρετηρήσαμεν ἐν αὐτῷ δύο ἀξιομνημόνευτα στοιχεῖα πρωτοτυπίας. Πρῶτον παρετηρήσαμεν, ὅτι ἐκάστη τῶν τριῶν πρᾶξεων ἐξ ὧν ἐκεῖνο σύγκειται κατέχει βιθυνίδα ἀνταστρόφως ἀνάλογον τῆς σειρᾶς τὴν ὅποιαν κατέχει. Γπομονή, καὶ ἐξηγούμεθα. Συνήθως τὸ forte τοῦ συγγραφέως, τοῦ μελοποιοῦ, τοῦ καλλιτέχνου αἰνέσται καθ' ὃσον προβαίνει ἐπὶ τὸ ἔργον· συνήθως αἱ τελευταῖαι πρᾶξεις τοῦ δραματογράφου ἢ τοῦ μελογράφου, αἱ τελευταῖαι σελίδες τοῦ συγγραφέως εἶναι αἱ ὠραιώτεραι. Ο κ. Ξύντας ὑπέστη τὸν νόμον αὐτὸν ἀντιθέτως ἢ πρώτη πρᾶξις, εἶναι ἡ καλλίστη ἢ δευτέρα ὀλιγώτερον καλή· ἡ τρίτη ὑπολείπεται ἀμφοτέρων. Η Μούσα τοῦ κ. Ξύντα,

ἄν ἔχῃ γλυκεῖαν τὴν φωνήν, δὲν ἔχει ὅμως γεφὰ τὸ πόδια· πολὺ κουράζεται εἰς τὸ τέλος τοῦ δρόμου της.

*

Ἐπίσης ἔτερον στοιχεῖον πρωτοτυπίας ἀποτελεῖ ἡ δημοτικότης μερῶν τινῶν τοῦ «Γποψήφιος», πρὶν ἡ αὐτὸ τὸ μελόδραμα κατακοτῆ δημοτικόν. Δισχεροῦς οὕτως τῆς παραστάσεως αὐτοῦ ἐπὶ θεάτρου, τὰ μέλη του ἐχρησιμοποιήθησαν καταλήλως εἰς τραγούδια, ἀποτελοῦντα τὸ χάρμα πάσης ἐπταγησιακῆς κατάδιας. Οὕτως ὁ μελοποιὸς τοῦ «Γποψήφιου» κατέστη εἶδος τοῦ Αχιλλέως Πραράσχου, γνωσθέντας καὶ ἀγαπηθέντος ως ποιητοῦ, πρὶν ἡ ἐκδώση «Απαγτα.

*

Διὰ τὰς λοιπὰς λεπτομερείας τῆς παραστάσεως τοῦ «Γποψήφιου», διὰ τὸν ὥρατον κόσμον τὸν φοιτήσαντα ἐν τῇ πρώτῃ ἐσπέρᾳ, διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἀστράδων, διὰ τὴν εὐεργετικὴν τοῦ τόσον ἐπιτυχίας διευθύναντος τὴν ὄρχήστραν κυρίου Λαμπελέτ δὲν προσθέτομέν τι, ὑποθέτοντες ὅτι πρὸ τοῦ «Αστερού», προσέτρεξαν οἱ ἀναγνῶσταις ἡμῶν εἰς τὰς καθημερινὰς ἐφημερίδας.

*

Παρετηρήθη οὐχ ἡττον ἡ Ἑλλειψίς τοῦ Βασιλέως, οἵτις ἡδύνατο διὰ τῆς παρουσίας του νὰ συντελέσῃ μεγάλως εἰς τὴν ἐν γένει ἐπιτυχίαν τοῦ «Γποψήφιου». Φίλος αὐλικός ἐδικαιολόγησε τὴν ἀπουσίαν εἰπών, ὅτι ἡ Βασιλεία πρέπει νὰ ιστατκει πολὺ ὑψηλὰ καὶ νὰ μὴ ὑποστηρίξῃ οὐδένα «Γποψήφιον».

*

Ημεῖς ἐκ τῶν προτέρων εἰμεθι πεπεισμένοι, ὅτι θὰ ἐπετύγχανε, διότι εἶχε τοιοῦτο ρεῦμα... ὅστε ἡναγκάσθημεν νὰ φορέσωμεν καὶ τὸν ἐπενδύτην μας.

*

Εἰς τὴν ἐπιτυχίαν ὄμοιογουμένως συνετέλεσε διὰ τῆς παρουσίας του καὶ ὁ αἰώνιος «Γποψήφιος κ. Κυριακός».

*

Μεγάλως ὅμως ἐλύπησε πάντας ἡ ἀναλγησία τοῦ κοινοῦ. Κατὰ τὴν δευτέραν παράστασιν δὲν ἦσαν οὕτως ἔηται ἀνθρωποι.

*

Ἐσφαλμένως ἐγράφη ὑπὸ τινῶν συναδέλφων, ὅτι ὁ κ. Ξύντας προτίθεται νὰ μελοποιήσῃ τὴν Γαλάτειαν τοῦ ἀειμνήστου Βασιλειάδου· καθ' ἀς ἡμεῖς ἔχομεν πληροφορίας, θὰ μελοποιήσῃ τὸν Συνταξείλωντο.

*

Οφείλομεν νὰ ὄμοιογήσωμεν, ὅτι καὶ τὸ ἔργον εἶναι καλλιστον καὶ μετὰ πολλῆς τῆς δεξιότητος ἐξετελέσθη. Τὸ «Αστερού» πόρον εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν γνωστὸν «Ἐλληνα μουσουργὸν πρὸ πολλοῦ ἐδημοσίευσε τὴν εἰκόνα καὶ τὴν βιογραφίαν τοῦ κ. Ξύντα. Τοῦτο ἀς μὴ νομισθῇ, ὅτι εἶναι reclame καθ' ὅσον τὰ φύλλα ἔκεινα. Εὐτ. Ιηθησαν μέχρις ἐνός.

*

Ο γιος Ιωνάς γνωρίας